

Quin estat per a la Catalunya independent?

written by Pep Puig i Boix | 29 de juny de 2016

La forma d'organització política avui coneguda com **estat-nació** és un invent relativament recent en les societats occidentals. Aquest invent, en la forma dominant a occident, ha estat imposat a la major part de la població mundial, al llarg del segle XX, a despit que es basa en un nombre d'idees i actituds socials totalment alienes a les cultures tradicionals.

Avui dia l'estat-nació ja no és una forma avançada d'estructuració social, doncs ja no serveix l'interès general de tota la societat sinó solament als **interessos de les castes dominants**, siguin polítiques, militars, burocràtiques, financeres o propietàries. Tan si es considera l'estat-nació en la seva versió totalitària (dictadura civil o militar, dictadura del proletariat, república socialista, etc.) com en la seva versió 'democràtica' (república presidencialista, monarquia constitucional, etc.) cap d'elles mai està al servei del 'poble' sinó més aviat al servei del poder de la jerarquia, en qualsevol de les seves formes.

L'estat-nació modern, amb les seves ànsies de domini sobre els humans i sobre la natura, s'ha anat configurant sobre l'opressió de les cultures locals i sobre l'espoli de la natura. En el marc de la globalització, els estats-nació que es varen configurar al llarg del segle XX, han servit per assegurar el domini dels poders transnacionals (sobretot industrials, econòmics i financers) sobre la població i sobre els bens comuns del planeta.

La causa profunda de la present situació de **crisi ecològica**, econòmica, social i cultural arreu del món, no és altra que la mida assolida tan pels estats-nació com per les institucions que li donen suport. La seva grandària fa que ni els que

suposadament 'gestionen' l'estat-nació realment siguin capaços de fer-ho. La primera persona que va abordar aquesta greu problemàtica va ser el professor **Leopold Kohr**, quan a començament dels anys 50 va desenvolupar el concepte de mida crítica i la seva brillant crítica a la democràcia de masses en la seva obra *The Breakdown of Nations*.

Una nació assoleix la seva mida crítica quan els costos dels serveis que proveeix a la ciutadania esdevenen superiors als beneficis que els seus ciutadans i ciutadanes en treuen. Hi ha quatre elements que contribueixen a l'increment de la mida d'una nació: un augment numèric de la seva població, un augment de la seva densitat, una major integració de les seves parts constituents i un augment de la velocitat en que la seva població s'ha de moure. La velocitat de moviment augmenta com a resultat de la major integració de les parts territorials en unitats més grans. La massa de població augmenta no només de forma numèrica, mitjançant els naixements, sinó de forma efectiva, mitjançant un augment en la velocitat amb que es mou. I una nació es veu forçada a augmentar la seva velocitat quan augmenta el grau de centralització i integració per l'augment dels contactes comercials i administratius entre el centre i les parts perifèriques, o entre elles mateixes. Així no solament augmenta el nombre de moviments, sinó també la velocitat amb que es fan.

El que avui cal per superar la crisi ecològica, econòmica, social i cultural del nostre món és un **alentiment del ritme de vida** a través d'un augment de les autonomies regionals i locals. O dit d'un altra manera, un sistema de petits estats lleugerament confederats, en els que la seva ciutadania pugui resoldre la major part dels seus problemes quotidians en el seu propi barri o poble, i no havent d'anar a distants oficines governamentals o allunyats centres de subministrament, on la seva economia sigui localment controlada, on l'energia que la fa funcionar sigui aquella que s'obté de la captació de les fonts lliures, netes i renovables

que flueixen per la biosfera, on els aliments que necessita la seva població es conreen de forma ecològica tan a prop com sigui possible de les persones que els han de menjar, etc.

Catalunya, per la seva especial situació a Europa (un elevat grau de consciència nacional de la població del país, un cert nivell d'autonomia assolit en el marc de l'estat-nació unitari espanyol, una superfície territorial no massa extensa, una població no massa gran,...), bé que podria exercir un **paper pioner** en la creació i el desenvolupament d'una nova forma política d'organització del seu Estat, que deixi enrere els trets característics de l'estat-nació (domini sobre les persones i domini sobre la natura) i que sigui més adient a les necessitats de les persones i dels ecosistemes en els quals aquestes persones viuen en aquest començament de segle XXI i que són totalment distintes a les necessitats de les persones que van viure l'època en que els estats-nació es van configurar en la forma que el segle XX ens ha llegat i que està demostrant la seva incapacitat tant per abordar com per resoldre els problemes ecològics, econòmics, socials i culturals que avui vivim i que hem de resoldre, el més aviat possible, en el present segle, si es vol fer realitat allò de 'viure be sense fer malbé'.

Catalunya necessita una forma d'estat que sigui força diferent dels estats-nació avui encara vigents. Un estat en **pau amb la natura** i en **pau amb les cultures** que les persones han creat i continuen creant i recreant en la vida quotidiana. I aquesta forma d'estat, sabem com no ha de ser (no s'ha de mimetitzar l'estructura dels estats llegats del segle XX, amb les seves grans estructures i burocràcies), però solament entreveiem com hauria de ser (estructures més petites i lleugeres, molt properes a la ciutadania i directament responsables davant d'ella, respecte per les persones i les cultures que es van creant, respecte pels éssers vius i els sistemes naturals que els acullen).